

ქართული ქრონიკა

იანვარი,
1990 წ.
№-1(58)

1990

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის გაზეთი

გამოსვლის 1988 წლის 10 მაისიდან

სრულიად საქართველოს
კათოლიკოს-პატრიარქი

CATHOLICOS-PATRIARCH
OF ALL GEORGIA

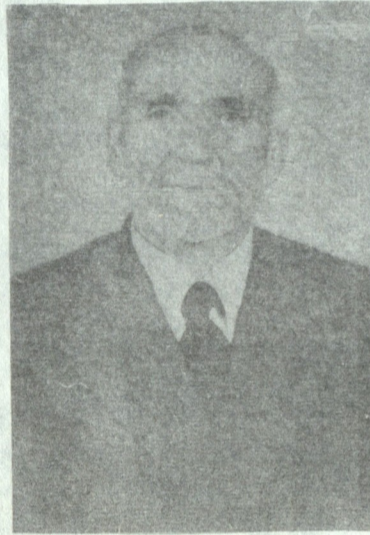
380005, თბილისი-5, სიონის ქ. 4, ტელ. 99-69-30 * 4, SIONI STR. TBILISI-5, USSR. 380005. TEL. 99-69-30

*გულთბილად ვილოყავთ
ქრისტეს შიშს და ახალ წელს.
„სწრაფი ქვეყნისა, და ქვეყნისა-
ქნაზის“ ვანუთავი სუფთად
თქვიან (იოანე 8, 32), - ზრთაყვს
ყფალი.
ტყუარა მკვიდრებისა და სიყვარულისა
რეჟისორ თქვიან ყოველთა თანა.
ხვედრად არს ტყუარი.
+ ილია II*

ახალგაზრდობ, ან კი თქვენ

გამოდით, თქვენი ჭიკიძე!..

პოლიო ბოგაძე

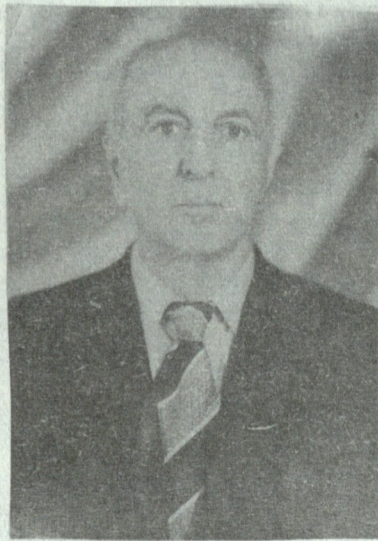
1989 წელი დამოუკიდებელი სა-
ქართველოს ისტორიაში შიშა, როგ-
ორც მფუხარების, ჭკვირისა და
ეროვნული გაფორმების წელი...
9 აპრილის ტრაგედია, ძველი
და შიდა ქართლის მოვლენებმა, აფ-

ხაზითში დაფორმება სინსლმა რწი
დაბანთა თავისუფლებას მოწყობა-
ული ძარბველი ერი. წლებს მან-
ბილზე დალატს, ცილისწამებასა და
უხადურობას. საძარბველი სიმშვი-
დითა და წინდახელწოდებით კანსწი-
გა. როგორც იტყვიან, მომხიბვე-
ის შიშა აივსო... მჯობრა, ამ უმ-
ბიშესი განსაზღვრის ჭამსაჲ ერთ
სულ-ერთ ხორცად შეიკვრება იგი,
არ მიდებდა სასწრაფობითა და
კვლავ შეუდრებლად იბრძობდა უმ-
ღებგაყრილი ძველების სახელმწიფო-
ებრიობის აღსაღებდა.

ყველა ძარბველს გილოყავთ ახ-
ალი 1990 წლის შემოგზავნებას.
ბისურობით გაგრძობას, უფლის
ჭაბრისკენ შემოგზავნებას, სიბრ-
დეს, გაგზავნებას, ვაჰკავრებას
და თითოეული ჰეგმონიტი მამული-
ბილის საწვებარი წყნების აღსრუ-
ლებას!

მჯობრა, იხიბებთ სამართლიან-
ობა, ერთხელ და სამოღობრო მკვლ-
რებით აღსაღება საძარბველი!
აიბნ!

შობა-ახალ წელს გვილოცავან უსუსუსი ეროვნულ-დემოკრატები

ნოა ჩხეიძე

ჩვენი საყვარელი ხალხო!
ბნელია შეგათ გლოვანა და მწუ-
ხარებას, მთელი საქართველო რწ
მინცა.

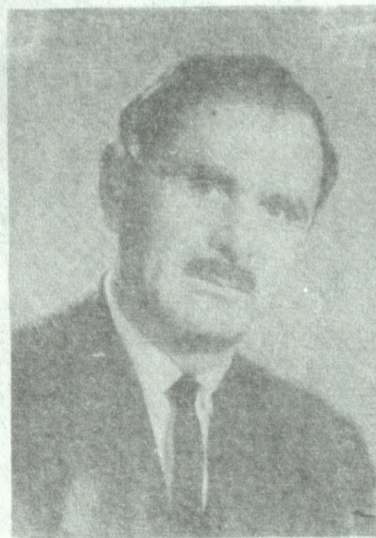
ბნელია შეგათ მოყვრად მის-
ული სხემრის დალატს, ზურგში და-

ხვრის ჩაცვებას; ბნელია, მარბამ
"ბირსა შიგან გაგზავნება..." ღღის
ისე საჭირთა ცოცხალი ნერვით და-
ტოტოვტი ეროვნული მოგზარობის-
თვის, როგორც რწმენა და სულიერი
განათლება.

გასულ წელს კიდევ ერთხელ და-
ვრწმუნდით იმპერიის ზრახვასა და
პირისსხლიანობაში, გაგრძობული
"მოგზავნის" სიბრბავე-უგუნობა-
ბაში...

სასიხარულთა ის მადტი, რწ
კრებლის ამ ანტიდამიანურ კოლი-
ტიკას საძარბველს ეროვნული მო-
ბრება თავისი გონიერებითა და
სათნობით დაუპირისპირდა!

ჩვენი საყვარელი ხალხო!
გილოყავთ შობა-ახალ წელს. გჯამ-
დეთ, წინდა მარბამ ღთისმგობო-
ლის წილხვედრი ივერია მიღწავის
თავის საწვებარე მონანს; იმდენად
სამართლიანია ჩვენი გრძობა თა-
ვისუფლებინათვის, რწ შეუძლება-
ლია დაგზარცადეთ! დაგლოყით და
გაგააღიერეთ ღმერთმა ამ ბნელ,
მარბამ წმინდამაწმინდა გრძობის
გზაზე!

ადაქსანდრა ჭიქია

ბვირბასო თანამებამებულენო!
შვილენო და შვილიშვილენო!
გილოყავთ ახალი, 1990 წლის დაღ-
ვრებას.

გასული წელი მბიბე და სინს-
ღიანი გაგოგა ძარბველი ერისათ-

ვის. 9 აპრილს რუსული ჩაბიბით
გათილითა სულგაგა გაგოგვიბა
ძარბველი ერი, სამართლიანობის
დასაგვიკვირებლად შეაკავშირა იგი.
ღარწმუნებულნი ვარ, ამ ღთით
კუთხებულ გზაზე, თავისუფლებას
შეწირულთა სინსლი უკვალე არ
გაძრება; ხოლო წელს კიდევ უმ-
რო გაბლიერება ეროვნული მოგზა-
ობა, რათა გოლოსდაგოლოს აღსაღებს
დაპარბული სახელმწიფობრიობა!

მიუხედავად სიბერისა, ჰბირ-ჰბი-
რწმით შეგწავს ძალა ვიღვა მძებ-
ნს გვერდით, რადგან ღღის ეროვ-
ნული მოგზარობისაგან განზე განღ-
გობა სამშობლოს დალატია. ვიბო-
რწვება, შებღვრისამებარ მოხუცი
და ახალგაზრდა მხარბამხარ იბრ-
ბოლებს ნანატრი მოგაბრისათვის
და ამ გზაზე არ შეუშინდება არა-
ნბირ წინააღმებობას.

დაგბაღებულვარ 1918 წლის 31
მაისს... თავისუფლებათი შოგილი
თავისუფლებათი შეღა აღვისრული
იბილი მბძეს, მთელს ერთან ერთად
ვიზიბებთ იმპერიის დაცვანასა და
საძარბველის დამოუკიდებლობას!

იქონა საჩივრული

საშობაოდ...

რამდენიმე დღე და საქართველოში მხიარულად აკიადდება სახელები საშობაო ნაძვისხეზე. უჩვეულოდ ღამაზი ამ დროს ყველა და ყველაფერი, ღამაზი და ამალღებული. პატარების ჟრიაბულიც რაღაც სხვანაირად ეღებო არემარეს. არასოდეს ამდენი სიბზო და სიმკაცრე, ბავშვური უღარდებობა და სიღინჯე არ ყოფილა ქართველი ბავშვის თვალებში; ბავშვისა, რომელიც სულ მოკლე ხანში მთელი ცხოვრება განვლო, რომელიც საკუთარი თვალით იხილა დაუფიქრარი ნოემბრის შიმშილობით გამოვლიძებული თავისუფლების სული, რომელიც ცხოვრებაში პირველად დაინახა და თვითონაც ააფრიალა თავისი სამშობლოს წამდგირი დროში, რომელიც პირველად გაიგონა ხმამაღლა თქმული სიმართლე... რომლის თვალწინ სწორედ ამ დროში, ამ თავისუფლების, ამ სიმათლის გულისთვის ნორბებით არჩეხ მასზე ოდნავ უფროსი გოგონები და ბიჭები, სიცოცხლე მოუსწრაფეს მათი დედებზე ღამაზ და მამებზე მამაც ქართველებს; ბავშვისა, რომლის თვალწინ დაუსჯედად, როგორც საკუთარ მიწა-წყალზე, დათარეშობდნენ მკვლელები...

უცქერია თავისი მომავლისთვის, როგორც ახლა; მოზებელს, რომელიც მისი შვილების გმირული სიკვდილი იხილა, რომელიც იგრძნო, რომ თურმე უღრტვიველად, თვალდახუჭული ეწეოდა კაცობრიობის ისტორიაში ჯერანახული სისასტიკის იმპერიის უღელს და ველარ გრძობა და ამ უღელქვეშ მგმინავი საქართველოს ტკივილს, განუკითხავად, წვეთ-წვეთობით რომ იცლებოდა სისხლისაგან; მოზებელს, რომელიც ბოლოს მაინც იმბლავრა თავისუფლების სულმა და რომელიც აპრილის სისხლიანმა დილამ იოტი-სოდენა შიშაც აღარ დატოვა, რომელსაც ოკუპანტი მკვლელების ბარბაროსობამ კი არ წაართვა, გაუასკეცა თავისუფლების წყურვილი, გაუასკეცა იმედი. ქართველ მოზებელს ისევე ძველი, ამაყი ცრემლი დაუბრუნდა, ცრემლი არა შესაბრალისი, არამედ სიბრაზისა და სიხარულის, ცრემლი არა უძღურების, არამედ იმედისა და მომავლის რწმენის. აპრილის წმინდა სისხლში განზანდი საქართველო დღეს სატანის ყველაზე საშიში მტერი გახდა, მტერი არა მუქარით, არა იარაღით, არამედ სიმათლით, სწორი გზით, ერთიანობით; ამიტომაც მომაკვდავი ურჩხულის პირველი დარტყმა სწორედ მან მიიღო, მიიღო

ღირსეულად, ქრისტიანულად. ჯერ არავის სმენია ცრემლებით და ყვაივლებით ტანების დამარცხება - საქართველომ ეს გააკეთა; არავის უნახავს თავგაჩხილი შვილის ცხედართან მოზების იმედიანი, ცრემლითა და რწმენით სავსე უღრეკი თვალები - საქართველოში ასე დაითრეს თავისუფლებისათვის დაღუპულნი; არავის ჰყოლია ტანკთან ხის უბრალო ჯოხით მტომარი პატარა ბიჭი - საქართველოში ასეთი ბიჭი ცხოვრობს; არავის უმღერია გადასათელად წამოსული ტანკის დანახვაზე - საქართველოში მტრის იარაღს ქართული სიმღერა, მართალი სიმღერა შეეგება... საქართველო ვერასოდეს დაივიწყებს თავისი შვილების უმანკოდ დაღვრილ სისხლს, მას არა აქვს ამის დავიწყების უფლება. იგი ან მიაღწევს იმ მიზანს, რომელსაც საუკუნეების განმავლობაში ეწირებოდნენ მისთვის თავდადებულნი, ან დაიღუპება. აპრილის ცრემლებს არ შეიშრობს დედა-სამშობლო თვალებზე; მკაცრი და გოროზია იგი დღეს, დაქანცული, მაგრამ არა დაუძღურებული. საოცრად მნელი, ალბათ, შეუძლებელიც ყოფილა ქართული სულის გატეხვა, მოღრეკვა, დაჩაგვრა. იოტი-სოდენა ნაღველიც არ ჩანს ქართველის თვალებში; ამ თვალებში თუ რაიმე იმატა, მხოლოდ ბოროტების წმიდათაწმიდა სიძულვილია, თავისუფლებისაკენ, ღმერთისაკენ სწრაფვის წყურვილია. პატარებიც მკვლევართად სიხარულისაგან აცელქებულნი შესცქერიან ბღღვრიალა სა-

შობაო ნაძვისხეს, ათასგვარ ტკბილულ-ლობას, სათამაშოებს და რაღაც იღუნალი, მათთვის ჯერ გაუგებარი კრძალვით აპარებენ თვალს მაცხოვრის ხატისკენ, მათში რაღაც იზადება ჯერ კიდევ გაუცნობიერებელი, მაგრამ ახლობელი და საყვარელი, ის, რაც მათმა წინაპრებმა 16 საუკუნის წინ აღიარეს და დღემდე შეუზღავდად მოიტანეს. არასოდეს ასე ღამაზი არ ყოფილა საქართველო, როგორც ახლა, ამ შობის წინ - ღამაზი და გაძარცვული, ამაყი და ცრემლიანი, მებრძოლი და მგლოვიარე, თბილი და მკაცრი, უსაზღვროდ მკაცრი... ცრემლისა და სისხლის წელიწადი იწურება. თორმეტმილიონიანი ერიდან გადარჩენილი ოთხ მილიონამდე ქართველი იმედით შეტყურებს მომავალს. შობა-ღამესაც მომავლის რწმენა დაინთება ყოველი მათგანის გულში. სიმათლისათვის წამებულ ქართველ წმინდანთა და სი, მთელი ზევითური საქართველო აღავლენს ღოცვას ჩვილი იესოსადმი, კრძალვით ემთხვევა დედა-ღვთისმშობლის უწმინდეს კალთას თავისუფლების, ჭეშმარიტების საღიდეზლად. ჩაბნელებული საქართველოს ყოველ ოჯახს კი ძველებური სინათლით მოფენება ქართული სულიდან ამოსული უძველესი სიმღერის ჰანგები: "ოცდახუთსა დეკემბერსა ქრისტე იშვა ბეთლემსაო და...". დაწერილია "ნიშნულ რივიში" დაკვეთით

3. მატყნივოვი „დიდი ქართული ზოვინივის“ უისახუბ

გასულ წელს საქართველოში მომხდარმა ეთნიკურმა კონფლიქტებმა გარკვეული აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია დასავლეთის პოლიტიკურ წრეებში. დასავალი არაა ის ფაქტი, რომ დღეს პოლიტიკიგანტთა უმრავლესობაში, ზოგისთვის შეგნებულად და ზოგისთვის შეუგნებლად, დამკვიდრდა უარყოფითი დამოკიდებულება ქართული ეროვნული მოძრაობის მიმართ. ამის ერთ-ერთი გამოვლენა გახდა რუსულენოვან პოლიტიკური განტულ გაზეთ "ნოვოე რუსსკოე სლოვოში" (ნიუ-იორკი) ამას წინათ გამოქვეყნებული სტატია სათაურით "დიდი ქართული შოვინიზმის შესახებ", რომლის ავტორია ცნობილი რუსი სამართალდამც-

ველი, უურნალ "კონტინენტის" (პარიზი) მთავარი რედაქტორი, მიწერალი ვლადიმერ მაქსიმოვი. სტატია ანტიქართული სულისკვეთებითაა დაწერილი; მისი აქ მთლიანად მოყვანა შეუძლებელი ხდება მიზეზთა გამო, ამიტომ გაგაცნობთ ზოგიერთ ფრაგმენტს ამ სტატიიდან: "ქართული ეროვნული მოძრაობა სასტიკად თრგუნავს აფხაზთა და ოსთა ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას; ქართველები კატეგორიულად ითხოვენ აფხაზთა და ოსთა ისედაც კულმოკვეცილი ავტონომიური უფლებების გაუქმებას"...

კი. წინააღმდეგნი არიან მუსულმანი მესხებისა და თურქული მოღმის ხალხის დაბრუნებისა მათს ისტორიულ სამშობლო-მესხეთ-ჯავახეთში"...

სკვნას უკეთებს: "მნელია ქართველი ხალხის მეგობარი უცხად გადაიქცე მის მტრად, მაგრამ მე ისევე, როგორც ანდრეი სახაროვი და ყველა ჭეშმარიტი დემოკრატი, ჩემი უდიდესი სურვილისა და მიუხედავად, არ შემიძლია დავრჩე მეგობარი ასეთი ერისა; მიხსენით ამგვარი პატივისაგან!"

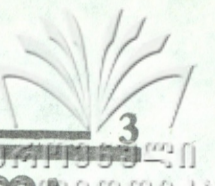
კომუნისტური პარტიაგანდის მოკივი მსხვეკაკლი

ბატონი მაქსიმოვის სტატიის თვით სათაურიც კი არის შეურაცხყოფა და უაზრო გამოხდობა ქართველი ერის წინააღმდეგ. ნუთუ მარტებულია გამოთქმის - "დიდი ქართული შოვინიზმის" გამოყენება ოთხმილიონიანი დაჩაგრული ერის მიმართ. მტერი იქნები თუ მოყვარე ამა თუ იმ ერისა, ეს ბატონი მაქსიმოვის ნებაა, მაგრამ მას არავითარი უფლება არა აქვს ცილი დასწამოს და შეურაცხოს სხვა ერი, ხოლო ის, რასაც ბ-ნი მაქსიმოვი წერს ქართველების შესახებ, ცილისწამებაა და სხვა არაფერი. სურამში არ მომხდარა ებრაელთა არავითარი დარბევა. მოხდა ინციდენტი მას შემდეგ, რაც ბოროტმოქმედთა ჯგუფმა სცადა სინაგოგის გაძარცვა. ამგვარი ანტისემიტური მოვლენებით სავსეა რუსეთის ცხოვრება, მაგრამ ამისათვის არავინ აღანაშაულებს რუს ერს და, მითუმეტეს, რუს სამართალდამცველებს. რაც შეეხება იმათ, ვინც მხარს უჭერს აფხაზეთისა და "სამხრეთ ოსეთის" საქართველოსაგან ჩამოშორებას,

ღროა შეიგნონ, რომ აფხაზეთი და ე.წ. სამხრეთ ოსეთი ისეთივე ოდინდელი ქართული მიწებია, როგორც ნოვგოროდი რუსეთისათვის, მიუხედავად იმისა, რომ თავის დროზე ის დამოუკიდებელი ქალაქ-სახელმწიფო იყო და არ ემორჩილებოდა მოსკოვს. ხოლო ბ-ნი მაქსიმოვისინართა ვარაუდის მიხედვით, თუ საქართველოს გამოსვლა მოხდება კავშირის შემდგენლობიდან მხოლოდ იმ პირობით, რომ აფხაზეთი და "სამხრეთ ოსეთი" ჩამოშორდება მას, ეს ფაქტიურად იგივეა, რაც პატიმარს შესთავაზო, ვთქვათ, ხელ-ფეხის მოკვეთის ფასად ციხიდან განთავისუფლება. ჩემი ღრმა რწმენით, არანაირი დემოკრატიკა არ იძლევა ისტორიული ეროვნული სხეულის დანაწევრების უფლებას; ასე რომ საყვედური დემოკრატიის პრინციპების აბურჩად აგდებაზე, რასაც ბ-ნი მაქსიმოვი გამოთქვამს ქართველების მისამართით, სრულიად უსაფუძვლოა, რადგან ცოცხალი ერისაგან ტერიტორიის ჩამოგლეჯა მხოლოდ ომისა და სისხლისღვრის გზითაა შესაძლებელი. მხოლოდ ასე თუ შეიძლება აფხაზეთ-სა-

მაჩაბლოს გამიჯვნა საქართველოსაგან. აფსუათა "აიდიგლარა" და ოსთა "ადამონ ნიხასი", შეიძლება ითქვას, ინტერფრონტებია საქართველოში; ისეთივე, როგორც ბალტიისპირეთში მოქმედი ინტერფრონტები. ისინიც, ბალტიის ქვეყნების ინტერფრონტების მსგავსად, ეროვნული დამოუკიდებლობის დროშას უპირისპირებენ საბჭოურს, ქალაგებენ ყავღასულ მარქსისტულ-ღენინურ იდეოლოგიას და თავიანთ საქმიანობაში ეყრდნობიან კრემლს. რა გასაკვირია, ასეთ მოძრაობას მხარს უჭერდეს ზოგიერთი რუსი ინტელიგენტი; ამასთან ერთად ცდილობდნენ ქართველების დადანაშაულებას, მათ გაიგივებას სტალინთან, რათა ქართველებში და არა თავის თავში ეძიონ კომუნისტური პოლიტიკის შედეგად მოტანილი უბედურება, რომელიც ამ საუკუნეში თავს დაატყდა არა მარტო რუს, არამედ სხვა ერებს...

მით უფრო მცირერიცხოვანია დასავლეთში ქართული ემიგრაცია, რომელიც რუსული პოლიტიკიდან გამომდინარე ეცნობა საქართველოს ამბებს. ამიტომ შედეგიც სახეზეა... მე მივმართავ ჭეშმარიტ რუს დემოკრატებს: თუ არ მკურნალობთ ჩვენს ეროვნულ სწულელებს, ნულარ გვაყენებთ ზიანს მაინც და თუ ზიანს გვაყენებთ, მაშინ ნულარ გვადანაშაულებთ ანტირუსულ მოქმედებაში, რამეთუ საქართველო ბ-ნი მერაბ მამარდაშვილის სიტყვით რომ ვთქვათ, "თავისუფლებისაკენ გასატყორცნად გამიზნულ ისარს დაემსგავსა", მას ვერ შეაჩერებს ვერც რუსული იარაღი, ვერც ინტერფრონტელთა პროვოკაციები და ვერც საზღვარგარეთელ მოძულეთა გესლი და ცილისწამება. დასანანია მხოლოდ ერთი რამ, როცა ამგვარ მოძულეთა სიაშია ბ-ნი მაქსიმოვი, თავის დროზე ესოდენ დიდ პატივს რომ ვცემდი.

ბ ა მ თ ხ მ ა უ გ ე ბ ა

საბჭოთა არქივების პროლოგი

ლ ა მ ი თ გ ჯ ლ უ კ ი

იქ, თქვისუფალ საქართველოში?!

გაზეთ "საქართველოში" (№5, 1989წ) გამოქვეყნდა თემურ ქორიძის პოლემიკური წერილი "ჩემი შენ გიხარობ". ამ წერილს პირობითად თუ ვუწოდებთ პოლემიკურს, რადგან, სინამდვილეში, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის, პირადად ბ-ნ გიორგი ჯანაშვილს წერგადასულ ლანძღვა-გინებას წარმოადგენს და ძალზე შორს დგას პოლიტიკისა და პატრიოტიზმისაგან, თუმცა ამ ცნებებით მანიპულირებას არაერთხელ ცდილობს ავტორი.

მისი წერილის სათაური მაგიქრებინებს, რომ ბ-ნი თემურ ქორიძე მე"არამკითხვე მოამბის" იარაღს დამატრავს, რადგან, არც ერთ პოლიტიკურ პარტიას არ ვეკუთვნი, ხოლო ჩემი მწერლობა თ. ქორიძეს სასაცილოდაც არ ეყოფა, რადგან მისი ერთი სამიტინგო განცხადებით, ქართველი მწერლები მხოლოდ მთაწმინდაზე განისვენებენ.

მეც, ჩემი მხრივ, შევეცდები იოლად გავიდე, სერიოზულ კამათში არ ჩავებნეო. გაანჩხლებულ და ნერვებმოშლილ კაცთან, როგორც ამ წერილის მიხედვით ჩანს ბ-ნი თემურ ქორიძე. ერთს ვიტყვი მხოლოდ: ჩემი შენ გიხარობს პრინციპს რომ გავყვით, ამან შეიძლება კომუნისტური გაზეთების იმ ნომრებთან და იმ სატილევითო გადაცემებთან მიგვიყვანოს, სადაც თავად ბატონი თემურ ქორიძე ხალხით იძლევა ინტერვიუს, თუ, რასაკვირველია, ოფიციალურ ორგანოებში საამისო სურვილი გამოჩინეს.

ასე არ ვარგა, ბატონო თემურ, თორემ იმ ყვავის მდგომარეობაში აღმოვჩნდებით, სხვა ყვავების სიმავეზე რომ ატეხა განგაში.

ჩემთვის, როგორც ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის იდეებთან ახლოს მდგომი კაცისთვის, თ. ქორიძისეული წყევლა-კრულვის ნიაღვარში ყველაზე მიუღებელი მაინც ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიისათვის წაყენებული ერთი ბრალდება გახლავთ.

თუ სწორად გავიგე, თ. ქორიძე ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიას და მის თავგანთავსებას ბრალად სდებს ლამის ეროვნულ ღალატს - ქართველთა წინააღმდეგ აჯანყებულ სხვადასხვა ეთნოსს რატომ თქვენი პარტიის სახელით არ ებრძვიდით. ავტორი აბურჩად იგდებს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის პოზიციას - რაც მოჰქანდა ეთნოსის წინააღმდეგ ბრძოლაში არა პარტიის სახელით, არამედ პიროვნულ, ნებაცხოვრებით მონაწილეობას მიიჩნევს მისადებლად.

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ეს პოზიცია, მე პირადად, პოლიტიკურ შორსმჭვრეტელობასა და დემოკრატიზმის პრინციპებზე დაფუძნებული მგონია და, აი, რატომ: ყველას კარგად მოეხსენება, რომ საქართველოში მოსახლე სხვადასხვა ეთნოსის ამჟამინდელი ბუნტი, ერთი მხრივ, არსებული ბოლშევიკური რეჟიმის პროდუქტი, ხოლო მეორე მხრივ გარედან პროვოცირებული მოვლენაა და ყველაფერი უმაღლეს კალაპოტში ჩადგება, როგორც კი საქართველო თავს დაადევს კოლონურ რეჟიმს. ვინც ვერ შეეგუება ქართულ სახელმწიფოში ცხოვრებას, თავის ისტორიულ სამშობლოში დაბრუნდება, ხოლო ვინც ჩვენთან ისურვებს დარჩენას, მათ ქართველების თანაბრად განვითარების პირობები უნდა

შექმნას, როგორც ეს ყველა სამართლებრივ, დემოკრატიულ ქვეყანაში არის მიღებული და ქართულ ტრადიციას სჩვევია. ასე რომ, ეს ხალხები ერთიანი საქართველოს შემადგენელ ნაწილებად, მის სრულფასოვლებიან მოქალაქეებად უნდა იქცენ.

მესმის, რომ ახლა ძნელია ემოციების დაოკება, როცა ყოველი ბურჟუაზიური და პატრიარქალური ბურჟუაზიური ბიურიდან შეიძლება თოფს გიმიზნებდნენ, როცა თათო ბავშვს აკვანში ჩაგრიკლავდნენ და უმოქმედო, მარონეტული ხელისუფლებისაგან დაუცველს, უიარაღოდ საკუთარ ბოსტანში ვერ გაგივლია, მაგრამ ტერორიზმი და პოლიტიკა ერთმანეთისაგან ძალზე შორს დგანან. არ არსებობს ტერორისტი ერთი, არსებობენ ჩვენი საერთო მტრისაგან მოსყიდული ექსტრემისტთა და ავანტიურისტთა ჯგუფები, რომელნიც იოლად ახდენენ გავლენას თავის თანამემამულეთა ხანგრძლივი კოლონური მონობით დამახინჯებულ ეროვნულ ფსიქიკასა და პოლიტიკურ ცნობიერებაზე. სამართლიანი აღშფოთებისა და შურისძიების წყურვილია გონება არ უნდა დაგვიზინდოს, იმ ავანტიურისტული ძალების მიღმა უნდა დავინახოთ ოსი, აფხაზი, აზერბაიჯანელი და სხვა ხალხები, რომლებსაც ჩვენთან მშვიდობით ცხოვრება სურთ. დადგება სანატრელი დრო და ის ხალხები თავისუფალი საქართველოს პარლამენტში თავის წარმომადგენლებს აირჩევენ, რომელნიც გვერდით უნდა მიუსხდნენ ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიისა (და სხვა პარტიების) დეპუტატებს, მათთან ერთად უნდა გადაწყვიტონ საქართველოს სახელმწიფოებრივი ცხოვრების საკითხები. ეჭვი არ არის, რომ ამ საკითხების გადაწყვეტა მხოლოდ დემოკრატიისა და ზოგადსაკაცობრივი პრინციპების პოზიციებიდან მოხდება. და თუ ეს ასე იქნება, მაშინ ისიც უნდა ვიკითხოთ - იქ, თავისუფალი, დემოკრატიული საქართველოს პარლამენტში რამდენად ექნება პრინციპული და თეოდემოკრატიული იდეებისათვის ბრძოლის უფლება იმ პარტიას, რომელიც კრემლის მიერ მოწყობილ ეთნიკურ ქაოსში ჩვენს მიწაზე საუკუნეთა განმავლობაში მოსახლე ხალხების წინააღმდეგ არა მხოლოდ პოლიტიკური ბრძოლის მეტოდებს მიმართავდა. მე აქ ხაზს ვუსვამ პოლიტიკურ პარტიებს, თორემ, რაც შეეხება თითოეული ქართველის, როგორც პიროვნების, პატრიოტის და თავისი სამშობლოს ერთიანობის დამცველის მოვალეობას, - სრულიად მისაღებად მიმართა თ. ქორიძის ლოზუნგი (მთელი მიმშობლოს ჭეშმარიტ ჯარისკაცებად ვიქცეთ, აი, რას გვაფლავებს დღეს საქართველო".

პიროვნების პატრიოტულ მოვალეობასა და პარტიის პოლიტიკურ პროგრამას შორის დიდი ზღვარი ძვეს. სწორედ ამ ჭეშმარიტების არად ჩაგდებას გაუტეხა სახელი, პროგრესული კაცობრიობის თვალში რეაქციულ ძალებად აქცია ნაციონალ-სოციალისტური პარტია გერმანიაში და სკკპ რუსეთის იმპერიაში, რომელნიც ერთნაირად ანხორციელებდნენ საკუთარ სახელმწიფოთა ხალხების მიმართ გენოციდსა და დეპორტაციას, ქმნიდნენ რასობრივ და ხალხთა შერწყმას-შერევის ანტიადამიანურ თეორიებს. კიდევ ერთხელ მინდა გავიმეორო, რომ ყველა

ჩვენგანი, როგორც პიროვნება, დიალაც, საქართველოს ჯარისკაცად უნდა იქცეს და, თუ აუცილებელი იქნება, იარაღსაც მოჰკიდოს ხელი, მაგრამ არა ქართველი ერისა და საქართველოს პოლიტიკური პარტიების სახელით, რადგან ბრძოლა, რომელიც დღეს საქართველოს მიწაზე მიმდინარეობს, სრულიად თავისებური მოვლენაა და დიდ პოლიტიკურ სიფხიზლეს მოითხოვს. როგორც ჩანს, ძალზე ძნელი იქნება ე. წ. ეთნოკონფლიქტების ნამდვილი შინაარსის გაგებინება მსოფლიოსათვის. მსოფლიო ადვილად გაიგებს საქართველოს, როგორც კოლონიის ბრძოლას რუსეთის კოლონიური რეჟიმის წინააღმდეგ, მაგრამ თვით ამ კოლონიაში მიმდინარე ბრძოლის არსი, ეტყობა, არაქართველთათვის ბუნდოვანია (აკი ეს თვით ანდრეი სახაროვამაც ვერ გაიგო!). ამ ბრძოლაში საქართველოს პოლიტიკური ძალების სახელი არ უნდა შეიზღუდოს, რასაც, სხვათა შორის, დაბეჯითებით ესწრაფვიან "ეთნოკონფლიქტების" ორგანიზატორები, ამას მოითხოვს ჩვენი სამშობლოს მომავალი და ის პუმანისტური პრინციპები, რომელზეც უნდა აშენდეს საქართველოს სახელმწიფოებრიობა.

დღევანდელი "ეთნოკონფლიქტები" შესაძლოა, მართლაც უმძიმესი ომი იყოს ჩვენი სამშობლოს მთლიანობის შესანარჩუნებლად და ვინც ჯარისკაცად ვიქცევით, უფლება გვექნება ყველა ჯარისკაცური საშუალებით ვიბრძოლოთ გამარჯვების მისაღწევად, მაგრამ ვინც პოლიტიკოსად რჩება, მას მოვლენების ცივი გონებით განსჯა, სიბრძნე და შორსმჭვრეტელობა სჭირდება. ემოციები პოლიტიკაში მხოლოდ დამარცხებას გვიქადის.

... ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ბიოგრაფია 1912 წლიდან იწყება, იგი ილია ჭავჭავაძის ანდერძის ერთ-ერთი მიმდევარი იყო და იმ პერიოდში საქართველოს სრული დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლ ერთადერთ პოლიტიკურ ძალას წარმოადგენდა. მისი შემადგენლობაც უაღრესად მაღალინტელექტუალური იყო. ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის აქტიური წევრები იყვნენ ქართული მწერლობისა და მეცნიერების სახელოვანი წარმომადგენლები, ეროვნულ-დემოკრატიები პრინციპულად ებრძოდნენ მარქსისტულ ლოზუნგს, "სოციალისტურ ბოღვას" უწოდებდნენ სოციალ-დემოკრატიის კომპრომიტურ იდეებს და საქართველოს სრული დამოუკიდებლობის ლოზუნგით გამოდიოდნენ. ეროვნულ-დემოკრატიულმა პარტიამ ღირსებით ატარა თავისი იდეალები როგორც თავისუფალ საქართველოში, ასევე ემიგრაციის მიმღე და ხანგრძლივ წლებში და ახლაც, ხელახალი აღორძინების ყამს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია სრულიად სამართლიანად უფრთხილდება თავის ბიოგრაფიას და ცდილობს ახალ პირობებში განავითაროს ეროვნულ-დემოკრატიული ძველი ტრადიციები.

ასე რომ, რეალურად არსებული პოლიტიკური პარტიისა და მისი ხელმძღვანელობის შეჩვენება-დამუნათება საკუთარი პროგრამული პრინციპების დაცვისათვის, არა მგონია, ჯანსაღი პოლიტიკური აზროვნებით იყოს ნაკარნახევი, და, ვგონებ, ზნებობრივი თვალსაზრისითაც მოიკოჭლებს.

როგორც იქნა დაღვა საბჭოური "პარლამენტარობის" მომხრეთათვის სანატრელი დროც - ჩამოყალიბდა საარჩევნო კომისიები და ე. წ. საქართველოს უზენაეს საბჭოში დეპუტატობის კანდიდატა დასახელებაც დაიწყო.

ყველაფერი გარკვეულია: მთავრობა "საქართველოს პარლამენტის" ავსებას ისევ "მუშათა კლასისა და კოლმეურნე გლეხობის ღირსეული წარმომადგენლებით" ცდილობს, რომელნიც მორჩილად დაუკრავენ ტაშს ყოველ ანტიქართულ გადაწყვეტილებას. ჩვენი ლიბერალები კი ამ "პარლამენტის" მეშვეობით აპირებენ საქართველოს განთავისუფლებას. ნეტარ არიან მორწმუნენი, ღმერთმა ხელი მოუმართოთ.

ჯერ საარჩევნო კომისიების შესახებ. საოლქო კომისიები, რომელიც საქართველოს უზენაეს საბჭოს დაუმტკიცებია, საქართველოს ეთნიკურად "ცხელ წერტილებში", თავისი ეროვნული შემადგენლობით ასე გამოიყურება: ქ. ცხინვალის ოლქი, კომისიის ცხრა წევრიდან ყველა ოსია! ოლქი № 296, ცხრა წევრიდან მხოლოდ ორია ქართველი. ცხინვალის რაიონის № 297 ოლქი, კომისიის ათი წევრიდან ექვსი არაქართველია, ჯავის № 298 ოლქი, კომისიის რვა წევრიდან ყველა ოსია, ზნაურის № 299 ოლქი, კომისიის ცხრა წევრიდან ხუთი ოსია.

ახალქალაქის რაიონი: ოლქი № 105, ცამეტი წევრიდან ათი სომეხია, ოლქი № 106, ცამეტი წევრიდან ყველა არაქართველია, ოლქი № 107, ცამეტი წევრიდან შვიდი სომეხია, ოლქი № 108, ცამეტი წევრიდან თორმეტი სომეხია. ბოგლანოვკის რაიონი: ოლქი № 109, თერთმეტი წევრიდან ყველა სომეხია, ოლქი № 110, თერთმეტი წევრიდან ყველა არაქართველია. დმანისის რაიონი: ოლქი № 111, ცამეტი წევრიდან შვიდი არაქართველია. წალკის რაიონი: ოლქი № 113 ათი წევრიდან ყველა არაქართველია, ოლქი № 114, თერთმეტი წევრიდან ყველა არაქართველია. დაახლოებით იგივე მდგომარეობაა ქვემო ქართლის სხვა რაიონებსა და აფხაზეთის ასსრ-ში ადგილი წარმოსადგენია, რა სულისკვეთება იქნება გაბატონებული და რა არჩევნებს ჩაატარებენ ამ შემადგენლობის საარჩევნო კომისიები.

ახლა რაც შეეხება დეპუტატობის კანდიდატებს: მართალია, მათი დასახელება ახლახან დაიწყო, მაგრამ უკვე ნათელი ხდება, ვინ აღმოჩნდება "ხალხის რჩეულთა" შორის. მოვიყვან რამდენიმე მაგალითს: 7 იანვრის პრესაში გამოქვეყნდა 43 დეპუტატობის კანდიდატის სია (უზენაეს საბჭოში სულ 300 დეპუტატი უნდა იყოს). კანდიდატთა შორის 9 პარტიული და საბჭოთა ფუნქციონერია, 3 კოლმეურნე გლეხი, 5 მუშა დანარჩენ კანდიდატთა უმეტესობა კორუმპირებულ აპარატთან "შეკრული" საქმოსანთა წრეა.

როგორც ჩანს, საქართველოს მთავრობა კვლავ ურყევად იზიარებს ლენინურ ბოღვას მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების შესახებ და "გარდაქმნის" ეპოქაშიც "აგრესიულად მორჩილი უმრავლესობისაგან" აპირებს საქართველოს უზენაეს საბჭოს ავსებას, თანაც ჯერ სადა ხართ, ეს მხოლოდ საბჭოური არჩევნების პროლოგია.

საქართველს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის პოტენციით

1990 წლის 5 იანვარს, თბილისში, მთავრობის სახლის წინ, ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის, წმინდა ილია მარტლის საზოგადოებისა და მონარქისტთა პარტიის ინიციატივით დაიწყო აქცია საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის ლოზუნგით.

6 იანვარს აქციას შეუერთდა ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია და სხვა პოლიტიკური ორგანიზაციები. ამავე დღეს სკკპ ცკ პოლიტიბიუროს მისამართით აქციის მონაწილეთა მიერ გაიგზავნა დეპეშა. ვაქციელები დეპეშის სრულ ტექსტს:

სკკპ ცკ პოლიტიბიუროს

საქართველოს პოლიტიკურ ორგანიზაციებთან

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

ჩვენ, ქვემოთ ხელისმომწერი ორგანიზაციების წარმომადგენლები, ვაცხადებთ: 1990 წლის 5 იანვარს საქართველოში დაიწყო აქცია საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის მოთხოვნით.

ვინაიდან საბჭოთა იმპერიის არსებობის პერიოდში საქართველოს წინააღმდეგ მიმართული ყველა პროვოკაციის, მათ შორის, ეთნოკონფლიქტების ინსპირატორი არის კრემლი;

ვინაიდან ადგილობრივი მართონეტული მთავრობა უძღურია რამე გადაწყვიტოს; ვინაიდან ადგილობრივი ხელისუფლება არის არამართო უკანონო, არამედ ფიქტიური;

ვინაიდან კრემლის ხელისუფლება უკანონოა, მაგრამ რეალური,

მ თ ვ ი თ ხ ო ვ ი თ :

1. სკკპ ცკ პოლიტიბიუროს წარმომადგენელთა დაუყოვნებლივ ჩამოსვლას თბილისში მოლაპარაკების საწარმოებლად იმ პოლიტიკურ ორგანიზაციებთან, რომლებიც დღემდე არ არიან აღიარებულნი კრემლის მიერ, როგორც ჩვენი ერის, მთელი საქართველოს ნების ჭეშმარიტი გამომხატველნი;

2. მოეწყოს ტელევიზიით ამ მოლაპარაკების ტრანსლაცია. მოლაპარაკების შედეგები გაუქველ იქნას ოფიციალურ პრესაში.

მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში აქცია მიმართავს უკიდურეს პოლიტიკურ (მხოლოდ და მხოლოდ მშვიდობიან) ფორმებს, რათა მთელ მსოფლიოს წარმოუჩინოს ამ ბოროტების იმპერიის ჭეშმარიტი არსი, მისი დამოკიდებულება ქართველი ერის მიმართ, რომელიც საერთაშორისო სამართლის ნორმების დაცვით მოითხოვს დამოუკიდებლობის აღდგენას.

ღმერთი არს ჩვენთან!

გოლომდე ვიგრაძობთ თავისუფლებასა თვის, სიმაჟლიასა თვის, იმისათვის, რაც ჩვენ უმალა მოგვანიჭა და კოზუნისტური რეჟიმის სატანუჩა ძალა ხელიდან გამოგვგლიჯა!

6 იანვარი, 1990 წ.

ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტია: თორნიკე შინგია, ირაკლი წარბაქიანი; მონარქისტული პარტია: თეიმურაზ შორაშორიანი, გიორგი ხონელიანი;

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია: გიორგი ჭანტაძე, ირინა სარიშვილი, ვანო ხუბუანიშვილი;

საქართველოს დემოკრატიული პარტია: ვაჟა მთავრიშვილი, გიორგი ზუგუაძე; ახალგაზრდა ქრისტიან-დემოკრატთა კავშირი: ირაკლი კაკაბაძე, შალვა ვასაძე;

მიტინგზე შეუერთდა ეროვნული ღირსების ჯგუფი: გიორგი კორბაძე, თინათინ ღიბანიანი

8 იანვარს გამოცხადდა შიმშილობა, რომელშიც ჩაერთვნენ მხოლოდ პოლიტიკური ორგანიზაციების წევრები.

9 იანვარს დაიწყო გაფიცვები. თბილისში გაიფიცა თითქმის ყველა საწარმო მათ შორის საკავშირო დაქვემდებარების ყველა საწარმო. მთლიანად გაიფიცა ტრანსპორტი.

10 იანვარს ხალხმა ჩამოაგდო ძეგლისკის, კამოსა და ბორის ძნელაძის ძეგლები.

12 იანვარს მიტინგზე მიღებულ იქნა მიმართვა ბალტიისპირელი ხალხების მისამართით:

თავისუფლებასათვის მივბრუნდეთ
მსტონელ, ლიტვილ და ლატვიელ ხალხებს!

ჩვენ, რუსთაველის პრესბუქტზე მთავრობის სახლთან მიმდინარე აქციის მონაწილენი, რომელნიც მოვითხოვთ საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენას, მოგესალმებით თქვენ და გისურვებთ წარმატებებს თქვენს კეთილშობილურ ბრძოლაში ჩვენ გვწამს, რომ ლიტველი, ლატვიელი, ესტონელი და ქართველი ხალხები მალე მიაღწევენ თავისუფლებას და აღდგენენ სახელმწიფოებრიობას.

ღმერთი შეეწიოს ჩვენს ერებს!
გვიგულეთ თქვენს გვერდით!

1990 წლის 12 იანვრის მიტინგის მონაწილენი (დაახლოებით 20 000 ადამიანი).

ამავე დღეს, ბალტიისპირელი ხალხებისადმი სოლიდარობის გამოხატვის მიზნით, თბილისის ყველა ტაძარმა საღამოს შვიდ საათზე ჩამოჰკრა ზარები.

14 იანვარს, დღის მეორე ნახევარში, აქციის ორგანიზატორთა მოთხოვნით, საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მძღოლებმა ღრობით შეწყვიტეს გაფიცვა. ამავე დღეს მოშიმშილეთა პირველი ჯგუფი შეცვალა პოლიტიკური ორგანიზაციების წარმომადგენელთა მეორე ჯგუფმა.

ამიერკავკასიაში შექმნილი მძიმე პოლიტიკური ვითარების გამო, 1990 წლის 20 იანვარს აქცია ღრობით შეწყდა.

**„ქართული ქრონიკის“ პორიბი -59-ე
ნომერი აქციაზე დაეთმოა უზიარებელი
ქანსა და სომხეთში მიმდინარე მოვლენებს
დასახველ დასახველ.**

მთავარი რედაქტორი: ირინა სარიშვილი
 სარედაქციო კოლეგია: შინგია იაკობიშვილი, ელგუჯა მარტია (მთავარი რედაქტორის მოადგილე), ზვიად ძალარია, გიორგი ჭანტაძე, შუკო შინგია (პრესცენტრის პასუხისმგებელი მდივანი).
 ტელ.: 36-03-48, 41-19-65.